

Bir yangından sonra: yangın geciktiriciler ve sağlığınız

Toplum bilgileri

Yangın geciktiriciler nedir?

Yangın geciktiriciler, Victoria itfaiye kuruluşları tarafından, Victoria'daki orman yangınlarının kontrol altına alınmasında yardımcı olmaları için kullanılan kimyasal maddelerdir.

Geciktirici, genellikle geniş bir dizi tarımsal gübrelerde bulunan kimyasal maddeleri içerir ve sabit kanatlı uçaktan veya bir helikopterden atılarak uygulanır.

Kimyasal geciktiriciler, yer ekipleri tarafından erişim zor veya güvenliksiz olduğunda veya ekiplerin yangına varışı gecikecekse, yangınları kontrol altına almak için kullanılır.

Geciktirici, domates sosu kıvamına benzer bulamaç yapmak için, özel olarak tasarlanmış gereçler kullanılarak suyla karıştırılan kuru toz olarak satın alınır.

Yangın geciktiriciler nasıl çalışır?

Yangın geciktirici bulamaç, yangının yayılma hızını veya yoğunluğunu azaltmak için ateşin üzerine veya yangının önüne sıkılır. Geciktiriciler yangını kaplar, böylece fiziksel engel olarak iş görür. Geciktiricilerdeki kimyasallar ayrıca, yangını kimyasal olarak geciktirmek için tutuşma sürecini değiştirir.

Geciktirme bulamacı, yangının önüne bir engel olarak serilir. Yangın, geciktirici ile kaplı körükleyicilere dönüştüğünde, yakıtı, yanamayacak hale getiren etkili bir kimyasal tepki oluşur. Geciktiricinin içindeki su, sadece taşıyıcı olarak kullanılır – su buharlaştığında bile geciktirici hâlâ etkilidir.

Yangın söndürme köpüğü gibi havai önleyiciler de, karıştırıldıkları suyun kolayca buharlaşmasını önleyerek yangınlarla mücadelede kullanılır. Körükleyicileri (ot, ağaşlar ve alıllar) kaplar ve yangını önler veya yavaşlatır.

Körükleyicilerde ortaya çıkan kabarcıklar etkin olarak suyu, yüzey alanını artırarak, körükleyicileri eşit bir şekilde kaplamasını sağlayarak ve körükleyicilerden akıp giderek toprağa karışmasını geciktirerek daha da kullanışlı hale getirir.

Yangın geciktiriciler ne kullanılarak yapılır?

Department of Environment, Land, Water and Planning (DELWP), 'Phos-Chek MVP-F' olarak bilinen uzun süreli geciktirici kullanır. Geciktiricinin başlıca içerikleri diamonyum ve monoamonyum fosfat, yoğunlaştırıcı bir madde, koruyucu bir madde ve güneş ışığına maruz kaldığında yavaşça solan renklendirici bir maddedir. Renklendirici madde, bulamacı atan pilotların bunun nereye bırakıldığını görmeleri için eklenir.

Brom ile birleştirilen geciktiriciler nedir?

Polibromlu alev geciktiriciler (PBFRs), (bilgisayarlar ve televizyonlar gibi) elektronikli ve elektrikli araçlar dâhil ev ve sanayi gereçlerinde, tekstilde, köpüklü mobilyalarda, yalıtlayıcı köpüklerde ve diğer inşaat malzemelerinde yaygın olarak kullanılan bir kimyasal madde kategorisidir. Kimi zaman bunlara yangın geciktiriciler de denir ama burada tanımlanan kimyasallardan oldukça farklıdırlar ve orman yangınları ile mücadelede kullanılmazlar.

Çevre ve sağlık etkileri nasıl değerlendiriliyor?

Victoria'da uçaklar tarafından kullanılan kimyasal geciktirici ve yangınla mücadele köpükleri sağlık ve çevre etkileri açısından Birleşik Devletler Tarım Bakanlığı (USDA) tarafından testten geçirilir. Her iki ürün de USDA tarafından onaylanmıştır.

Avustralya'da uzun süreli yangın geciktiricilerin bazı doğal bitki türlerini etkilediği (yeni çıkanlarda düşük düzeyde hasara yol açtığı) bilinmektedir. Suda yetişen bitkiler ve hayvanlar yangın geciktiricilerin etkilerine karşı daha hassastır; özellikle köpükler su yaşamına karşı zehirleyici olabilir. Bu nedenle pilotlar, yangın geciktiricileri suyollarına karşı kullanmamaya çalışır.

Sağlığa herhangi bir etkileri var mıdır?

Testler bu kimyasalların küçük tahrişler yapabileceğini göstermektedir. Konsantre tozlar, bunları elden geçiren işçiler için küçük nefes sorunlarına neden olabilir. Karıştırıldığında bu sağlık etkisi meydana gelmez. İşçilerin, bu tozu elden geçirirken eldiven, gözlük ve toz maskesi takması gerekmektedir.

Yangına eğilimli bir bölgede oturuyorum – bir su tankım varsa ne gibi önlemler almalıyım?

- Kirlenmiş suyun içine girmesini önlemek için su tankınızın bağlantısını kesin.
- "First flush diverter" denilen donanımı taktırın veya yağmurdan sonraki yüzeysel akışın ilk kısmının tankınıza gidememesini sağlayın. Bu, çatınızdan (yangın giderici içeren) su akışının tankınıza girmesini durduracaktır. Ayrıca közlerin, külün ve diğer kirletici maddelerin de içme suyu tankınıza girmesini engelleyecektir.

Yangın geciktirici su tankınıza girerse

- Suyu içmeyin. Sudaki yüksek düzeydeki kimyasallar suyu çok kötü kokutacak ve tadını tuzlu hale getirecektir. İnsanlar ve hayvanlar (evcil hayvanlar ve çiftlik hayvanları) için içilmesi uygun bir su olmayacaktır.
- Su, bahçeyi sulamak için ve yangınla mücadele için yine de kullanılabilir.

Yangın geciktiricinin tortularını temizlemek

- Havai yangın giderici veya yangınla mücadele köpük tortuları evinizin veya arabalarınızın üzerinde kalırsa, kurumuş tortuları kazıyıp inceltmek için su ve fırça ile hafif deterjan kullanın ve su sıkarak yüzeylerden temizleyin. Temiz suyla durulayın. Basıncılı su ile takip yardımcı olabilir ama bu, tortuları çıkarmak için kazımanın yerini almamalıdır. Eldiven takılmalı ve kaygan olabileceği için kaymayan ayakkabı giyilmelidir.

Daha fazla bilgi için

Yangın geciktiriciler ve sağlığınızla ilgili daha fazla bilgi için Department of Health'deki Çevresel Sağlık Birimi ile 1300 650 172 numaralı telefondan ilişkiye geçin.

Yangın geciktiricilerin kullanımına ilişkin daha fazla bilgi için 136 186 numaralı telefondan Department of Environment, Land, Water and Planning ile ilişkiye geçin veya www.delwp.vic.gov.au adresindeki internet sitelerini ziyaret edin.

Belirli bir olayda kullanılan yangın geciktiriciler hakkında daha fazla bilgi için 1800 240 667 numaralı Victoria Orman Yangınları Bilgilendirme Hattı ile ilişkiye geçin.

Victoria Hükümeti, 1 Treasury Place, Melbourne tarafından yetkilendirilmiş ve yayınlanmıştır.

© Victoria Eyaleti, Department of Health, Şubat 2021.